

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
5 Iunie st. v.
17 Iunie st. n.

Ese in fie-care dumineca.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 23.

ANUL XIX.
1883.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 25 lei.

De-acuma...

e-acuma nu te-oiu mai vedea...

Remâi, remâi cu bine!

Me voiu feri în calea mea

De tine.

De astăzi dar tu fă ce vrei,

De astăzi nu-mi mai pasă,

Că cea mai dulce 'ntre femei

Me lasă.

Căci nu mai am de obicei,

Ca 'n nopțile acele,

Să me îmbet și de schintei

Din stele.

Când, degerând atâtea dăți,

Eu me uitam prin ramuri,

Și așteptam să te arăți

La gémuri.

Și cât eram de fericit

Să mergem împreună

Sub acel farmec liniscit

De lună.

Incât în taină me rugam

Ca năptea 'n loc să stee,

În veci alături să te am

Femeie!

Din a lor trecăt să apuc

Acele dulci cuvinte,

De cari ați abia mă-aduc

Aminte.

Căci decă astăzi mai ascult

Nimicurile-aceste,

Imi par o veche, de demult

Poveste.

Și decă luna bate 'n lunci

Și tremură pe lacuri,

Tot o să-mi pară că de-alunci

Sunt vécuri!

Cu ochii serii cei de 'ntâi

Eu n'o voiu mai privi-o;

De-aceea 'n urma mea remâi,

Adio!

M. Eminescu.

Amintiri din vremuri.

(Pagine din viața lui Depărateanu.)

(Încheiere.)

VIII.

În București clocoteau pasiunile politice ca osemintele celor păcătoși în cazanele infernului. Ciocoi cu boerii, seu parvenitii cu nobilii, or străinii cu pământenii, erau în luptă. Fie-care ședință a Camerei eră un adevărat câmp de bătaie, în care urile, intrigele, sentimentele de clică, năravurile hrăpitoare se deslănțuiau, luptându-se corp la corp cu principiile de libertate, cu neatarnarea persoanei și a cuvântului, cu regenerarea națională. Numele lui Cogălnicean sbură din gură în gură, pentru unii ca un talisman de desrobire, pentru alții ca semnul unui cataclism social apropiat; producându-le unora bucurie, altora întristare; dând unora încredere, altora temere; mergând ca o grindă puternică pe valurile acestei mări furtunoase, adesea afundat, dar totdeauna sigur că va reveni la suprafață. Vodă-Cuza și cu primul seu ministru înțeleseseră, că eră pră mult timp de când dormiam. Vodă-Cuza și cu primul seu ministru aveau inimele mari și pasiunile mici, când eră vorba de moșia obstescă. Ei lucrau mână în mână, Domnul cu încredere în ministru și ministru cu sprigin în Domn și încredere în țără. Ei erau singurii convinși, că geniul acestei țări i va înțelege, înțelegând reformele ce dau. Ei singuri în mijlocul acelor furtuni formidabile, își păstrau frunțile senine și neclătinate, ca stejarii pădurilor prin fumul norilor și sbuciumările uraganelor. Ei singuri, ei numai, acești doi oameni, Domnul și ministrul, unul cu fruntea în raze, celalalt cu capul în lumină, mergeau, gonind întunericul capetelor strimte, cătră țelul obstesc, cătră mărirea nației. Și astăzi... astăzi aceste două figuri dorm: una sub umedul strat al pământului, alta sub apăsătorea greutate a indiferenței. Istoria, sfântă istorie, va înscrie pe paginile sale nepătate în litere de aur aceste două anume: Cuza și Cogălnicean — și tot sfânta istorie va pune doliu împregiurul filelor pe cari se vor scrie numele trădătorilor. Spatele pe care Cuza a subscris abdicarea, va slui în vecinicie ca măsă simbolică pe care intriga și

foșt înmănată dlui Gladstone. Primul ministru a refușat d'a primi deputațiunea care trebuia să-i remită petițiunea și a scris secretarului său că de și recunoșce însemnătatea cestiunii, el credea că eră nefolositor d'a se ocupa d'o afacere care nu e destinată a fi supusă deliberățiunilor parlamentului.

Nebunia religioasă. Ierusalimul are privilegiul d'a atrage pe nenorociți cari sânt loviți de nebunia religioasă. În acest moment, se află acolo un ofier engles care percurge orașul, ținând într-o mână un bêt și 'n cealaltă o olă; el se opresce din timp în timp pentru a scrie pe ziduri numărul 666 (cifră din Apocalyps) și, de desupt, cuvântul „Dominio”. O femeie germană, care spune că e logodnica lui Christos, circulă odinioară pe străde, înarmată c'un revolver și trăgând asupra ovreilor; „apoi ea se cobori spre Iordan, trăi câțva timp pe malurile sale, hrănindu-se cu ierburi și nu întârziă a muri. O Englesă trăiesce într-o cameră espusă spre răsărit, pentru a fi sigură că va vedea „picioarele lui Dumnezeu coborîndu-se asupra muntelui de Maslini. Anul trecut se întâlnea pe stradă un om care, în fie-care vineri și Dumineca mai cu seamă, circula dela un-spre-dece ore până la amieză, ducând o cruce foarte grea. Pentru a fi foarte sigur că nu va rămâne un minut în întârziere, el staționa, de pe la opt ore de dimineață, așteptând ca orologiul să sune un-spre-dece. Se mai citează în sfârșit un American care e convins că nu va muri nici odată și că nu poate fi ucis; el și-a construit o casuță în împrejurimile Ierusalimului unde trăiesce cu totul singur.

Adunătorii de mucuri de țigară. Se știe care este industria săracilor adunători de mucuri de țigară. în Germania, în toate cafenelele și 'n toate berăriile se află o cutie de metal pusă pe o masă, în mijlocul stabilimentului. Ori de câte ori consumatorii aprind o nouă țigară, au grija s'arunce în această cutie mucul țigării pe care au fumat-o. Aceste cutii sânt puse în toate stabilimentele publice d'o societate de binefacere. Produsul vânzării acestor mucuri se întrebuințează pentru cumpărarea de haine la Crăciun copiilor săraci. După raporturile oficiale ăice „Journal de Genève”, nouă-spre-dece asociațiuni d'acest fel au adunat, în 1881, 4569 livre de tutun cari s'au vândut cu 31.250 franci. Cu acești bani s'au cumpărat costumuri complete pentru 1726 copii, plătindu-se pentru fie-care costum aproape câte 18 franci.

Un arbore de 800 ani. Berlinul posedă un arbore foarte bătrân. El este din specia ăisă „taxus baccata” și se află în grădina Camerei seniorilor (Herrenhaus) și are o vârstă de peste opt sute ani. Înălțimea lui e d'aproape 38 picioare și circonferința de 5 picioare. Ca arbore de pădure, această specie pare cu totul stinsă. Grădina, în care cu uimire vede ori-cine acest arbore, a avut, printre proprietarii săi succesivi, pe tatăl lui Felix Mendelsolm, celebrul compozitor, și acolo s'a audat prima esecutare a „Vișului unei nopți de veră”. Când se construi clădirea Camerei de sus, regele Frederic Vilielm IV luă acest venerabil arbore sub protecțiunea sa și astfel îl scuti de distrugere. În 1866 la întorcerea regimentelor ăleora se făcu o mare serbare în acea grădină și clădirea Camerei fu rădăcit chiar sub acel arbore.

Necrologe. Ciprian C. ... talentatul nostru compozitor ... răstăcut din viață la 6 iunie st. n. la părintele ... Iraciu Porumbescu paroc în comuna Stupca din Bucovina. Dimpreună cu familia jelițore și arta musicală română a îmbrăcat

doliu, căci repausatul prin compozițiunile sale a stârnit cele mai frumoșe speranțe. Durere! speranța acăsta s'a frânt atât de iute! — *Paul Banutiu* subjude r. în Colhalm a murit la 7 iunie în Sibiu.

Ghicitură de șac

de Emilia C. Nicăra.

		in	mēt	stīn-	cer-		
		le	in	s'ar	le		
	Pa-	N.	cin-	și	ge	și	
a	fi	sta-			de	me-	me-
Ian-	I.	ge			cri-	cu	ste-
re	aș	gróz-	foc	le.	cu.		
	co-	de	la	le:			
	Dun	Eu	ves-	nic			

Se pôte deslegă după săritura calului.
Termenul de deslegare e 27 iunie. Ca totdeauna de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Poșta Redacțiunii.

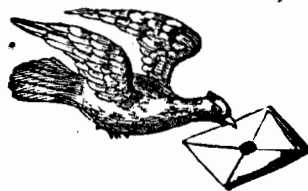
Dnei A. B. în C. Cu plăcere.

Dnei M. P. în F. Le-am primit cu bucurie. Complimentele noastre!

Dsiorei E. C. N. în D. Premiul se dă din partea redacțiunii.

Caractere femeiesci pe scena.

O limbă stricată, care nici nu se pôte corege, căci nici noi nu o înțelegem.

Călindarul săptămânei.

Țiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumine	5 17	(†) Sf. Treime.		4 15	7 48
Luni	6 18	(†) Sf. Treime.		4 15	7 48
Marti	7 19	Mart. Teodot.		4 15	7 48
Mercuri	8 20	Mart. Teodor Strat.		4 15	7 48
Joi	9 21	Sf. Kiril.		4 15	7 48
Vineri	10 22	Mart. Timotei.		4 16	7 48
Sâmbetă	11 23	Ap. Vartolomeu.		4 16	7 48

La numărul presinte, spre a serbă sîntele Rusali, alăturăm suplemt de jumătate de colă și astfel acest număr cuprinde două côle.

Semestrul prim januarie—iunie și treiluniul al doile april—iunie va espiră cu nr. 26. Onorabili nostri abonanți sânt rugați a-și innoi abonamentele de timpuriu, căci abonanții a conto numai ne incurcă socotelile, de aceea noi nici nu putem primi asemenea abonamente.

Proprietar. redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada principală nr. 274.

